

Бабай Людмила Володимирівна
старший викладач кафедри європейських мов ДБТУ
e-mail: Lydmila_babay@ukr.net

ГУМАНІТАРНІ ДИСЦИПЛІНИ: РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО ІНЖЕНЕРА

Відновлення української державності, створення нових можливостей для формування української ідентичності зміцнювалася з розвитком української мови. Рідна мова є найважливішим засобом формування гордості за свій народ, виховання патріотичності та почуття національної гідності. Головним завданням кожної нації є піклування про рідну мову. Українська мова поступово стала охоплювати всі сфери суспільного життя. Українська мова – це мова цілої нації, яка посіла гідне місце серед мов цивілізованих народів. Значно розширилися сфери функціонування української мови в освіті, науці, діловодстві, мові публічних заходів, мистецтві, театрі, побутовому спілкуванні. Мова – це діяльність людей, які, спілкуючись між собою, поповнюють лексичний склад, розвивають свій генофонд, зберігають у ній культуру.

Ситуація з гуманітарними дисциплінами докорінно змінилася внаслідок бурхливого розвитку НТР, комп'ютеризації, автоматизації, роботизації. Раніше технічний працівник з вищою освітою повинен був мати високу кваліфікацію для того, щоб вчасно розпізнати й ліквідувати різні неполадки на виробництві, зараз це в змозі зробити техник чи механік за допомогою різних технічних засобів. Технічний спеціаліст з вищою освітою передусім – це творча людина. Висококваліфікований працівник – це організатор виробництва і творець. У Японії інженер, який не вносить пропозицій щодо поліпшення виробництва, може бути звільнений зі своєї посади, як професійно непридатний.

У європейських країнах давно зрозуміли, що підготувати висококваліфікованого технічного спеціаліста без гуманітарної освіти неможливо. Бо без гуманітарної освіти ніколи не проявиться ні

інтелект, ні асоціативне мислення, ні інтуїція та внутрішня свобода. Лише гуманітарна освіта формує людей, які здатні широко й вільно мислити, здатні створювати інтелектуальні цінності. Завдання, що стоять перед професійними вишами щодо підготовки висококваліфікованого спеціаліста, здатного працювати й керувати найсучаснішим обладнанням, формувати всебічно розвинуту особистість, здатну творити щось нове: нові технології, теорії, концепції.

Ще однією з причин, відповідно до якої гуманітарні знання не лише потрібні, але й необхідні у фаховій підготовці технічних спеціалістів, – є посилення соціальних чинників виробничої сфери.

Технічний спеціаліст з вищою освітою, найближче стоїть до трудового колективу, він повинен знати й розуміти соціальні проблеми свого колективу. Він вирішує, які проблеми колектив у змозі розв'язати сам, а для яких варто запросити спеціаліста. Соціальні проблеми значно впливають на стан колективу: його продуктивність і цілісність. Технічні дисципліни таких знань не можуть дати.

Важливу роль у підготовці технічного спеціаліста відіграє виховання. Раніше цій проблемі приділялася велика увага. Виховний потенціал належав гуманітарним дисциплінам, і лише за останні роки ми знову повертаємося до цієї проблеми. Адже демократичне суспільство не виникає саме по собі, його необхідно формувати й відстоювати, а повинні це робити громадяни політично обізнані, з достатньою політичною культурою.

Завданням вищої школи є фахова підготовка висококваліфікованого спеціаліста, формування свідомого політично активного громадянина – патріота своєї країни. Необхідно ще навчити відстоювати, захищати свої права і свободи демократичними методами, інакше демократичне суспільство побудувати неможливо. Ми готуємо не тільки висококваліфікованих спеціалістів, але й майбутніх керівників і службовців.

Література

1. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні. – К.: Школяр, 1997. – 148 с.

2. Гуманітарні науки. – № 2. – 2001.

3. Вибір професії. Сайт міністерства праці та соціальної політики України // www.dcz.gov.ua/kha/control/.../article

Бадєєва Людмила Іванівна

доцент кафедри українознавства ХНУРЕ,

кандидат історичних наук, доцент

e-mail: liudmyla.badieieva@nure.ua

РОЗКРИТТЯ ІСТОРИКОМ ВАЦЛАВОМ СОБЄСЬКИМ ПОСТАТІ ГУМАНІСТА XVI СТ. СТАНІСЛАВА ОРІХОВСЬКОГО

Постать українсько-польського гуманіста Ст. Оріховського привертає до себе значну увагу як в українській, так і в європейській історіографії. Ґрунтовний аналіз присвячених творчості Ст. Оріховського праць належить сучасному досліднику Д. Вирському. На його думку, контраверсійність поглядів гуманіста сприяла формуванню в Україні, Польщі та Росії «національних візій», різноманітних оцінок гуманістичного доробку Ст. Оріховського [1; с. 6]. Для розуміння польської «національної візії» творчості Ст. Оріховського показовими є праці історика першої третини ХХ століття В. Собєського (1872–1935).

В. Собєський народився в жовтні 1872 р. у Львові. Його батько Станіслав деякий час був директором польської гімназії в іншому українському місті Снятині (сучасна Івано-Франківщина). Історичну освіту В. Собєський здобув у Кракові. Крім того, слухав лекції і відвідував семінар відомого німецького вченого К. Лампрехта в Лейпцигу [8; с. 10–11].

За оцінкою польського історіографа праць В. Собєського Ст. Гржибовського, Вацлав належав до молодого покоління істориків краківської школи першої третини ХХ століття. Для цього покоління